

RETEN I KOLDING DOM

afsagt den 5. november 2018

Sag BS-3491/2017-KOL

S
(advokat Gitte Møller Iversen)

mod

Ankestyrelsen

Denne afgørelse er truffet af dommer

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgeren, S, har pådraget sig en arbejdsbetinget diskusprolaps i nakken i forbindelse med støvsugning.

Retten har efter anmodning fra Ankestyrelsen udskilt spørgsmålet om, hvorvidt kravet er forældet til selvstændig forberedelse og afgørelse, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1 og 2.

S har nedlagt påstand om, at Ankestyrelsen skal anerkende, at hendes krav i henhold til arbejdsskadesikringsloven i anledning af hændelsen den 12. september 2007 ikke er forældet.

Ankestyrelsen har påstået frifindelse.

Sagen er anlagt den 21. november 2017.

Sagens nærmere omstændigheder

Den 8. september 2008 anmeldte S gennem egen læge en arbejdsbetinget diskusprolaps, som hun mente at have pådraget sig den 12. september 2007 under arbejde med rengøring for firmaet X A/S. Det fremgår af anmeldelsen, at hun fik akutte smerter i ryggen.

Den 19. december 2008 indsendte hun svar på et spørgeskema til Arbejdsskadestyrelsen. På spørgsmålet om, hvad der efter hendes egen mening var årsagen til skaden, oplyste hun, at det nok var det tunge arbejde med støvsugeren, hvor hun nogle gange måtte arbejde i akavede stillinger. Det fremgår af besvarelsen, at hun var bistået af Det Faglige Hus.

Den 3. marts 2009 anmeldte S igen ulykken og anførte, at hun havde pådraget sig en diskusprolaps i nakken i forbindelse med støvsugning.

Den 9. marts 2009 anmeldte arbejdsgiveren X A/S hændelsen som en arbejdsulykke. Det er i anmeldelsen anført, at S støvsugede på kontoret med industristøvsuger, da hun pludselig fik akutte rygsmerter under arbejdsprocessen. Der er i anmeldelsen sat kryds under punkt E ved forstuvning, forvridning, forstrækning af ryg.

Den 30. april 2009 traf Arbejdsskadestyrelsen afgørelse om, at den anmeldte ulykke ikke var omfattet af loven. Arbejdsskadestyrelsen angav som begrundelse, at det ikke ansås sandsynliggjort, at den beskrevne hændelse/påvirkning, hvor S trak en støvsuger, var tilstrækkelig til at medføre en prolaps i ryggen.

S påklagede afgørelsen til Ankestyrelsen og anførte i forbindelse med klagen, at hun i forbindelse med støvsugningen snublede i nogle kabler og faldt ned på gulvet og ind mod en trappe. Idet hun landede på gulvet, greb hun fat i gelænderet for at undgå at falde ned ad trapperne. I forbindelse hermed fik hun ondt i højre arm og ryggen. Hun fik omgående stærke smerter i lænden og måtte forlade sit arbejde ca. 15 minutter efter episoden og blev kørt hjem af sin ægtefælle.

Det var i klagen anført, at klagen var skrevet med hjælp fra en veninde, idet S havde svært ved selv at formulere sig på dansk, hvilket tillige var årsagen til, at ulykken ikke tidligere var beskrevet mere udførligt.

Ankestyrelsen traf afgørelse den 15. januar 2010 og vurderede, at skaden var anmeldt for sent, og at der ikke kunne ses bort fra, at fristen for anmeldelse var

overskredet. Ankestyrelsen vurderede, at den i klagen anførte beskrivelse af ulykken, ikke kunne indeholdes i de tidligere forklaringer, hvorfor Ankestyrelsen lagde de tidligere forklaringer om, hvordan ulykken skete, til grund. Den beskrevne påvirkning i form af støvsugning ansås herefter ikke for egnet til at medføre den anmeldte skade i form af diskusprolaps i nakke og ryg.

Ved brev af 16. december 2013 anmodede S om genoptagelse af sagen og medsendte en vidneerklæring fra en kollega, A. Som begrundelse for genoptagelsesansøgningen anførtes det, at S på grund af sproglige udfordringer ikke havde formået at beskrive ulykken præcist hverken over for sin læge eller Det Faglige Hus.

Den 5. februar 2014 afviste Arbejdsskadestyrelsen skaden som for sent anmeldt og uden mulighed for dispensation. Begrundelsen for afgørelsen var, at styrelsen vurderede, at der ikke var tale om en arbejdsskade i lovens forstand, da der ikke var årsagssammenhæng mellem hændelsen og generne. Styrelsen lagde den oprindelige hændelsesbeskrivelse til grund og anførte, at As vidneudsagn var uden betydning, da hun ikke havde været vidne til hændelsen.

Afgørelsen blev anket, og den 21. november 2014 traf Ankestyrelsen afgørelse om, at S ikke opfyldte betingelserne for at dispensere fra den for sene anmeldelse. Begrundelsen herfor var, at den senere beskrivelse af ulykken ikke kunne indeholdes i den oprindelige forklaring, som herefter blev lagt til grund. Ankestyrelsen vurderede herefter, at der ikke var sket en arbejdsskade i lovens forstand.

Parterne har under hovedforhandlingen i det væsentlige procederet i overensstemmelse med deres påstandsdokumenter som er gengivet nedenfor og har nærmere redegjort for deres opfattelser af sagen.

S har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

I relation til spørgsmålet om forældelse bemærkes det overordnet, at det er Ankestyrelsens afgørelse af 21. november 2014 (bilag 11), som er til prøvelse under aktuelle søgsmål.

Ved pågældende afgørelse genoptog Ankestyrelsen sagen iht. arbejdsskadesikringslovens 41, stk. 1. Dette skete på baggrund af den vidneerklæring (bilag 9), som blev fremsendt sammen med genoptagelsesansøgningen fra sagsøgers advokat (bilag 8).

Genoptagelsen førte dog ikke til, at Ankestyrelsen ændrede resultatet af den tidligere afgørelse i sagen, hvor det blev afvist, der iht. arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 1 var grundlag for at dispensere for forsinket anmeldelse af hændelsen på sagsøgers arbejde den 12. september 2007.

Ankestyrelsen bemærker i sit svarskrift, at forældelsesfristen for krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af en arbejdsskade, herunder en erhvervssygdom, er 5 år iht. arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3. Fristen regnes fra den dag, da fordringshaveren blev bekendt med fordringen og skyldneren, eller fra den dag, da fordringshaverens manglende kendskab kan tilregnes denne som groft uagtsomt.

Med støtte heri har Ankestyrelsen gjort gældende, at der som udgangspunkt indtrådte forældelse i aktuelle sag 5 år efter skadestidspunktet den 12. september 2007, det vil altså sige den 12. september 2012.

Dette bestrides.

Sagsøgers arbejdsskade blev anmeldt den 8. september 2008 (bilag 1). Der er således ingen tvivl om, at sagsøgers arbejdsskade blev anmeldt inden for den 5-årige forældelsesfrist i arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3.

Lovens § 36, stk. 3 vedrører alene spørgsmålet om, hvornår krav efter arbejdsskadesikringsloven skal være **meldt til** arbejdsskademyndighederne, og idet dette er sket inden for 5-årsfristen, jf. anmeldelsen i bilag 1, er bestemmelsen irrelevant for aktuelle sag, som derimod vedrører prøvelse af afgørelsen af 21. november 2014.

At det er sådan regelgrundlaget fungerer, fremgår også forudsætningsvis af ordlyden af arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 4, hvoraf det angives, at forældelse – når en arbejdsskade er anmeldt inden forældelsesfristens udløb (dvs. 5-årsfristen i § 36, stk. 3) - tidligst indtræder 3 år efter Ankestyrelsens afgørelse i sagen.

Der er ikke tvivl om, at bilag 11 udgør en afgørelse i arbejdsskadesikringslovens forstand. Det fremgår udtrykkeligt på side 1 i overskriften og nedenfor, at der er tale om en afgørelse.

Og det kan uden videre konstateres, at der er indleveret stævning mindre end 3 år efter afgørelsen i bilag 11.

Det afgørende for sagen er herefter ikke om der er sket suspension af forældelsesfristen vedrørende den oprindelige afgørelse af 15. januar 2010, men derimod

hvilke spørgsmål der kan tages under påkendelse af domstolene i medfør af Ankestyrelsens afgørelse af 4. december 2014 i bilag 11.

Det afgørende for sagen er derimod, hvilke spørgsmål der i medfør af Ankestyrelsens afgørelse af 21. november 2014 (bilag 11) kan tages under påkendelse af domstolene.

Idet der de facto skete genoptagelse af sagen ved afgørelsen i bilag 11, og på baggrund af de lægefaglige oplysninger i bilag 8 og 9 blev foretaget en ny realitetsprøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt der var grundlag for dispensation for forsinket anmeldelse af arbejdsskaden, er dette spørgsmålet, som retten kan efterprøve under aktuelle søgsmål.

Ankestyrelsen har videre gjort gældende, at der allerede da sagsøgers advokat den 16. december 2013 anmodede om genoptagelse af sagen (bilag 8) var indtrådt forældelse.

Dette bestrides ligeså.

Det følger udtrykkeligt af arbejdsskadesikringslovens § 41, at sager, som er afvist på grund af for sen anmeldelse kan genoptages inden for en frist på 5 år fra afgørelsen. Såfremt skadelidte allerede inden dette tidspunkt skulle kunne afskæres fra genoptagelse som følge af forældelse, vil indholdet af arbejdsskadesikringslovens § 41, stk. 1 reelt være udhulet.

..."

Ankestyrelsen har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Ad spørgsmålet om forældelse:

Det gøres gældende, at S' eventuelle krav i anledning af hændelsen den 12. september 2007, er forældede, hvorfor Ankestyrelsen af denne grund skal frifindes.

Det relevante retsgrundlag i denne sag reguleres i lov om arbejdsskadesikring:

§ 36. Er anmeldelse ikke indsendt rettidigt, kan krav om erstatning efter loven dog rejses af tilskadekomne eller de efterladte inden for en frist af 1 år fra arbejdsskadens indtræden. For erhvervssygdomme, jf. § 7, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor tilskadekomne eller de efterladte har fået kendskab til, at

sygdommen må antages at være erhvervsbetinget. Der ses bort fra fristen, når det er dokumenteret, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade, jf. § 5, og tilskadekomne eller efterladte har ret til erstatning m.v., jf. § 11, som følge af arbejdsskaden. § 12, stk. 2, finder ikke anvendelse ved vurderingen af årsagssammenhængen efter denne bestemmelse.

Stk. 2. Krav efter loven eller mod arbejdsgiveren på erstatning eller godtgørelse i anledning af en arbejdsskade, jf. § 5, forældes efter reglerne i forældelsesloven, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 3. Fristen efter forældelseslovens § 3, stk. 1, er 5 år for krav som nævnt i stk. 2. Denne forældelsesfrist regnes først fra den dag, da fordringshaveren blev bekendt med fordringen og skyldneren, eller fra den dag, da fordringshaverens manglende kendskab kan tilregnes denne som groft uagtsomt.

Stk. 4. Er en arbejdsskade anmeldt inden forældelsesfristens udløb, indtræder forældelse af krav efter loven tidligst 3 år efter, at Arbejdsskadestyrelsen eller den, der efter regler fastsat i medfør af § 15, stk. 6, eller § 35, stk. 3, træffer afgørelse eller tager stilling, har givet meddelelse om sin afgørelse eller stillingtagen. Indbringes sagen for Ankestyrelsen inden for de i § 44, stk. 2, fastsatte frister, regnes fristen på 3 år fra meddelelsen om Ankestyrelsens afgørelse. Det samme gælder, når Ankestyrelsen behandler sagen, selv om klagefristerne er overskredet, jf. § 44, stk. 3.

Stk. 5. Stk. 3 og forældelseslovens § 3, stk. 1 og 2, finder ikke anvendelse på krav på erstatning eller godtgørelse i sager omfattet af § 41, stk. 2. Det samme gælder ved genoptagelse på andet grundlag end §§ 41-43.

S fik ifølge anmeldelsen (bilag 1) akutte rygmerter og en discusprolaps i lænden som følge af støvsugning på kontor.

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 3, at forældelsesfristen for krav på erstatning eller godtgørelse i anledning af en arbejdsskade er 5 år.

Fristen regnes fra den dag, hvor fordringshaveren blev bekendt med fordringens eksistens og/eller skyldneren, eller fra den dag, hvor fordringshaverens manglende kendskab til fordringen og/eller skyldneren skyldes grov uagtsomhed.

Det følger af arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 4, at såfremt en arbejdsskade er anmeldt inden forældelsesfristens udløb, indtræder forældelsen af et krav tidligst 3 år efter, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har givet meddelelse om sin afgørelse eller stillingtagen til sagen.

Indbringes sagen herefter rettidigt for Ankestyrelsen som rekursadgang, regnes fristen på 3 år fra meddelelsen om Ankestyrelsens afgørelse.

Det gøres gældende, at den i § 36, stk. 3 oplyste forældelsesfrist, skal regnes fra hændelsestidspunktet den 12. september 2007. Herefter ville forældelsen som udgangspunkt indtræde den 12. september 2012.

Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse i sagen den 30. april 2009 (bilag 5), der efterfølgende blev stadfæstet af Ankestyrelsen ved afgørelse af 15. januar 2010 (bilag 7).

Ankestyrelsens afgørelse af 15. januar 2010

Ankestyrelsen vurderede i denne afgørelse, at skaden var for sent anmeldt, og at der ikke kunne dispenseres fra anmeldelsesfristen. (Underinstansen havde ikke taget stilling til den sene anmeldelse.)

Ankestyrelsen stadfæstede Arbejdsskadestyrelsens afvisning af den anmeldte skade som en arbejdsskade, men med en ændret begrundelse, idet Ankestyrelsen vurderede, at anmeldelsesfristen var overskredet, og at der ikke kunne dispenseres fra anmeldelsesfristen.

Det gøres gældende, at det er afgørelsen af 15. januar 2010, sagen omhandler, og at det er fra denne afgørelse, at den 3 årige tillægsfrist i arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 4, skal beregnes.

Afgørelsen medførte en 3-årig tillægsfrist efter arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 4, som udløb den 15. januar 2013.

Det gøres gældende, at alle eventuelle krav, som er relaterede til den anmeldte hændelse den 12. september 2007, og som er fremsat efter den 15. januar 2013, er forældede.

Det gøres endvidere gældende, at forældelsesfristen hverken har været suspenderet eller afbrudt forud for den 15. januar 2013, hvorfor eventuelle krav også af denne grund er forældede.

Den 3-årige tillægsfrist udløb den 15. januar 2013 og dermed inden sagens anlæg ved domstolene.

Der løber ingen ny frist efter Ankestyrelsens afgørelse af 21. november 2014.

Det kan ikke føre til et andet resultat, at Ankestyrelsen efter sin første afgørelse af 15. januar 2010 og efter tillægsfristens udløb den 15. januar 2013 behandlede

en klage vedrørende genoptagelse, hvorefter afvisningen af 15. januar 2010 blev fastholdt.

Dette fremgår tillige af von Eyben, Forældelse efter forældelsesloven af 2007, 1. udgave, 2012, s.909:

"Det er klart, at der ikke kan tages hensyn til anmodninger om genoptagelse, der afslås (jf. ovenfor afsnit 3.2.2. om UfR 2006.275 H), men selv om genoptagelse sker (og selv om anmodning herom blev indgivet inden rimelig tid efter afgørelsen), kan det ikke medføre, at 1 års-fristen først løber fra den nye afgørelse.

Om forældelsestidspunktet er udskudt, vil i stedet bero på, om fremkomsten af nye oplysninger kan begrunde, at forældelsesfristen har været suspenderet efter § 3, stk. 2." (understreget her)

Nævnte passus omhandler forældelseslovens § 21, stk. 2 3. punkt, der ved indbringelse af sagen for en administrativ myndighed eller, som i dette tilfælde, for en højere administrativ myndighed, foreskriver en etårig tillægsfrist fra meddelelsen om denne myndigheds afgørelse. Materielt har bestemmelsen således samme indhold som arbejdsskadesikringslovens § 36, stk. 4, der blot foreskriver en treårig tillægsfrist efter den administrative myndigheds afgørelse.

Fristen afbrydes først, når sagen indbringes for retten.

Såfremt retsvirkningen af en genoptagelsesafgørelse konsekvent var, at forældelsesfristen for eventuelle afledte krav blev suspenderet eller at alle genoptagelsesafgørelser medførte en ny tillægsfrist, ville adgangen til genoptagelse i arbejdsskadesager udhule forældelsesreglernes betydning, hvilket aldrig har været hensigten.

Det bemærkes hertil, at S' første henvendelse i sagen efter Ankestyrelsens afvisning af 15. januar 2010 (bilag 7) skete ved anmodningen om genoptagelse, hvilken blev modtaget den 16. december 2013 (bilag 8), 11 måneder efter tillægsfristens udløb den 15. januar 2013.

Fristreglen i arbejdsskadesikringslovens § 41, stk. 1, vedrører den tidsmæssige betingelse for, hvornår en tidligere afvist sag efter anmodning kan genoptages og behandles.

Betingelserne for at få genoptaget sin sag efter arbejdsskadesikringslovens § 41 er beskudne. Anmodningen om genoptagelse skal alene give anledning til at myndigheden, i henhold til officialmaksimen, bliver forpligtet til at undersøge sagen nærmere.

Der er således tale om en forvaltningsretlig beslutning, hvilken udspringer af myndigheders forpligtelse til at oplyse og undersøge forholdene i den enkelte sag bedst muligt. Denne beslutning medfører ikke i sig selv retsvirkninger efter loven.

S' anmodning om genoptagelse (bilag 8) blev modtaget ca. 11 måneder efter, at der indtrådte forældelse i sagen.

S' sag blev genoptaget af Arbejdsskadestyrelsen, idet S oplyste, at der var nye oplysninger i form af blandt andet et vidne, som ifølge S kunne bekræfte, at den i klagen anførte forklaring om skaden og hændelsesforløbet var korrekt.

Den oprindelige afvisning grundet for sen anmeldelse blev, efter genoptagelsen, stadfæstet i begge administrative instanser.

Ankestyrelsen stadfæstede i sin afgørelse af den 21. november 2014 sin tidligere afvisning af hændelsen, som omfattet af loven. Ankestyrelsen stadfæstede blot, at der ikke var tale om en arbejdsskade.

Den ny afgørelse af 21. november 2014 (bilag 11), medførte således hverken nye forhold eller nye krav, som kunne begrunde en ny tillægsfrist.

S indleverede stævning i sagen den 21. november 2017.

Der er hverken i loven eller retspraksis støtte for, at en genoptagelse som den i nærværende sag, medfører afbrydelse af forældelsesfristen eller yderligere tillægsfrist(er), ligesom det heller ikke medfører suspension af forældelsesfristen/forældelsesfristerne, jf. U.2012.3181H og forudsætningsvist U.2006.275H.

Hertil kommer, at der i nærværende sag i forvejen var indtrådt forældelse på tidspunktet for genoptagelsesansøgningen, hvorfor ansøgningen ikke ændrer på noget i forhold til spørgsmålet om forældelse.

Ankestyrelsen skal henvise til byretsdommen fra Retten i Sønderborg af 17. december 2017, hvor Retten ligeledes vurderede, at sagsøgers krav var forældet, til trods for at sagen havde været genoptaget flere gange efter den første afgørelse fra Ankestyrelsens side.

S har gjort gældende, at Ankestyrelsen med sin afgørelse af 21. november 2014 (bilag 11) har fortabt retten til at påberåbe sig forældelse, idet Ankestyrelsen i sit afgørelsesgrundlag alene har henvist til, at der ikke kan dispenseres fra den for sene anmeldelse.

Ankestyrelsen bestrider, at begrundelsen i afgørelsen af 21. november 2014 skulle afskære Ankestyrelsen fra at gøre forældelse gældende i aktuelle tvist.

Afgørelsen var relevant begrundet i forhold til at der fortsat ikke var dokumenteret en arbejdsskade og Ankestyrelsen begrundede igen afvisningen med, at S' ændrede forklaring ikke kan indeholdes i den oprindelige beskrivelse af hændelsen. Allerede fordi afvisningen var begrundet med manglende dokumentation af en arbejdsskade var det irrelevant i den administrative afgørelse, at forholde sig til forældelse af eventuelle afledte krav.

Højesteret har i dom af 19. oktober 2017 (U 2018.491H) fundet, at forældelse kan gøres gældende, selv om der ikke var taget stilling hertil i de administrative afgørelser.

Ovennævnte dom omhandler en prøvelse af en administrativ afgørelse fra Erstatningsnævnet, der havde givet afslag på en ansøgning om erstatning, idet det ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne antages, at skaden var sket ved en overtrædelse af straffeloven.

Afslaget var ikke begrundet med forældelse.

Sagen blev nogle år herefter indbragt for domstolene. Spørgsmålet under sagen var, om hændelsen udgjorde en overtrædelse af straffeloven, og om hændelsen dermed var omfattet af offererstatningslovens § 1, stk. 1. Endvidere var der uenighed om, hvorvidt erstatningskravet var bortfaldet ved forældelse eller passivitet.

Højesteret gav Erstatningsnævnet medhold i, at forældelse kunne gøres gældende, på trods af at dette anbringende først blev gjort gældende under domstolsprøvelsen.

Ankestyrelsen gør derfor gældende, at S' anmodning om genoptagelse af den administrative behandling af sagen fra 16. december 2013 hverken har medført afbrydelse af forældelsesfristen, tillægsfrist eller suspension af forældelsesfristen eller at den administrative behandling af sagen og den manglende påberåbelse af forældelse, skulle afskære Ankestyrelsen fra at gøre dette forhold gældende i den verserende retssag.

Anmodningen om genoptagelse, som indeholdt en oplysning om at der var et vidne til hændelsen, medførte ikke en ny materiel vurdering af den afviste hændelse som arbejdsskade og betingelserne herfor, ligesom de vedlagte journaloplysninger ikke tilførte sagen noget nyt.

..."

Rettenns begrundelse og resultat

Såvel Arbejdsskadestyrelsen som Ankestyrelsen har i begge deres afgørelser begrundet afvisningen med, at der efter S' oprindelige forklaring om årsagen til skaden ikke er sket en skade i arbejdsskadesikringslovens forstand.

Arbejdsskadestyrelsen genoptog sagen, fordi der var der angiveligt var fremkommet nye oplysninger i form af et vidneudsagn fra A, der skulle støtte S' ændrede forklaring om årsagen til skaden. A havde imidlertid ikke overværet hændelsen, hvorfor afvisningen blev fastholdt.

Under disse omstændigheder finder retten, at genoptagelsen af sagen ikke kan begrunde en suspension af forældelsesfristen. Herefter og da en anmodning om genoptagelse ikke kan sidestilles med retslige skridt, der afbryder forældelsesfristen, var S' eventuelle krav således forældet allerede den 15. januar 2013, og dermed inden sagen blev anlagt den 21. november 2017. Det af S øvrigt anførte i kan ikke føre til en anden vurdering, hvorfor Ankestyrelsens frifindelsepåstand tages til følge.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 37.500 kr. Det er oplyst, at Ankestyrelsen ikke er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET :

Ankestyrelsen frifindes.

S skal inden 14 dage til Ankestyrelsen betale sagsomkostninger med 46.875 kr. Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

